

АДАПТИВНІ ПРОЦЕСИ В ОСВІТІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

ТРЕТЬОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЛІТНЬОЇ НАУКОВОЇ ОНЛАЙН-ШКОЛИ

**Adaptive Processes in
Education**

Collection of Materials

3rd International Scientific Summer Online School

Випуск 2(5), 2022
Issue 2(5), 2022

АДАПТИВНІ ПРОЦЕСИ В ОСВІТІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ ТРЕТЬОЇ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ ЛІТНЬОЇ ОНЛАЙН ШКОЛИ

05.07-06.07.2022 року

Випуск 2 (5)

Adaptive Processes in Education

Collection of Materials 3rd International Scientific Summer Online School

July 5-7 2022

Issue 2 (5), 2022

Київ-Харків | Kyiv-Kharkiv
2022

УДК 37.014 (477) / UDC 37.014 (477)
А 28

Рекомендовано до друку засіданням Ради Громадської організації
«Школа адаптивного управління соціально-педагогічними системами»
(№ 3 від 23.08.2022 року)

Затверджено до друку рішенням засідання Вченої ради
Української інженерно-педагогічної академії, м. Харків
(протокол № 1 від 28.08.2022 року)

Recommended for publication by the meeting of the Council
of the Public Organization «School of Adaptive Management of Social and Pedagogical Systems»
(Protocol No. 3 dated 23.08.2022)

Recommended for Publication by the Academic Council
of the Ukrainian Engineering and Pedagogics Academy
(Protocol No. 1 dated 28.08.2022)

Рецензенти / Reviewers:

Гриньова Марина Вікторівна
Marina GRINYOVA

доктор педагогічних наук, професор,
член-кор. НАПН України
*Doctor in Education, Professor, Corresponding Member
in NAES of Ukraine;*

Брюханова Наталія Олександрівна
Natalia BRYUKHANOVA

доктор педагогічних наук, професор
Doctor in Education, Professor;

Прохорова Вікторія Володимирівна
Victoria PROKHOROVA

доктор економічних наук, професор
Doctor of Economics, Professor.

Адаптивні процеси в освіті: збірник матеріалів (тез доповідей) 3-ої Міжнародної
А 28 наукової літньої онлайн-школи; [за заг. ред. Г. В. Єльнікової, М. Л. Ростоки; ред. кол.:
Л. О. Ануфрієва, Л. О. Бачієва, З. В. Рябова; упорядн. М. Л. Ростока]. Київ-Харків, 2022,
Вип. 2(5), 93 с.

Adaptive Processes in Education: collection of materials (abstracts) of the 3rd International Scientific
Summer Online School; [for general edr. H. V. Yelnikova, M. L. Rostoka; edr. col. : L. O. Anufrieva,
L. O. Bachieva, Z. V. Ryabova; comp. M. L. Rostoka]. Kyiv-Kharkiv, 2022, Issue 2(5), 93 p.

Збірник матеріалів Третьої міжнародної наукової літньої онлайн-школи «Адаптивні процеси в освіті» НЛШ-22, що відбулася 5-6 липня 2022 року в режимі онлайн, містить тези доповідей учасників та основні організаційні документи заходу. Тематику публікацій розміщено за науковими школами згідно з Програмою. Літня онлайн-школа є інтеграційною, єднає науковців, здобувачів наукових ступенів та роботу різних наукових шкіл: Громадської організації «Школа адаптивного управління соціально-педагогічними системами», Бердянського державного педагогічного університету, Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти НАПН України»; Інституту професійної освіти НАПН України, кафедри педагогіки, психології початкової освіти та освітнього менеджменту Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, кафедри педагогіки та менеджменту освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка та наукові мандри із зарубіжжя. У роботах висвітлено актуальні питання розвитку адаптивних процесів в освітній діяльності національних та зарубіжних закладів освіти. Збірник містить роботи, в яких розглянуто адаптивний характер освітніх систем Арадського університету «Аурел Влайку» (Румунія); Політехнічного інституту Порталегре (Португалія), закладів освіти США, Китаю та ін. У тезах доповідей розкриваються основні ідеї, проміжні та кінцеві результати наукових досліджень учасників НЛШ-22, що сприятиме активному обміну досвідом й застосуванню позитивних результатів презентованих досліджень вітчизняних та зарубіжних авторів у національній системі освіти України.

Матеріали НЛШ-22 можуть бути корисними для здобувачів наукової освіти та наукових ступенів і вчених звань, науковців, наукових працівників та викладачів освітніх закладів різного рівня організації, здобувачів вищої освіти та всіх тих, хто цікавиться проблематикою адаптивних процесів в науково-освітньому просторі. За порушення норм академічної доброчесності й етичних вимог до подання результатів наукових досліджень, за релевантність і достовірність змісту та поданих інформаційних даних у тезах доповідей на засадах чинного законодавства відповідальність несуть автори тез доповідей.

УДК 37.014 (477) / UDC 37.014 (477)
А 28

© ГО «ШАУСПС» / GO «SHAUPS», 2022
© Автори / Authors, 2022

ЗМІСТ / CONTENT	
Відкриття 3-ої Міжнародної наукової літньої онлайн школи	1
Організаційний комітет 3-ої Міжнародної наукової літньої онлайн школи	2
Програмний регламент 3-ої Міжнародної наукової літньої онлайн школи	6
Акімова Олена Михайлівна / Olena AKIMOVA Спільне викладання в класах з інклюзивною формою навчання в умовах воєнного стану [Joint Teaching in Classes with an Inclusive form of Education in the Conditions of Martial Law]	10
Бєляєв Сергій Борисович / Serhii BIELIAIEV Організація освітнього процесу в закладах вищої освіти у місцях активних бойових дій [Organization of the Educational Process in Institutions of Higher Education in Places of Active Hostilities]	12
Боднар Оксана Степанівна, Василенко Галина Дмитрівна / Oksana BODNAR, Halyna VASYLENKO Адаптивний компонент експертно-консультативної діяльності центру професійного розвитку [Adaptive Component of the Professional Development Center's Expert-Consultative Activity]	14
Бондаренко Тетяна Сергіївна / Tetiana BONDARENKO Моделювання навчальної діяльності майбутніх ІТ-фахівців засобами нечіткої логіки [Modeling the Educational Activity of Future IT Specialists by Means of Fuzzy Logic]	17
Гавлітіна Тетяна Миколаївна / Tetyana GAVLITINA Нові підходи та нововведення на адаптаційному циклі базової середньої освіти в новій українській школі [New Approaches and Innovations in the Adaptation Cycle of Basic Secondary Education in the New Ukrainian School]	20
Гапон Леся Олексіївна / Lesia HAPON Рейтинговий підхід до аналізу уроку словесності в адаптивному освітньому середовищі [A Rating Approach to the Analysis of a Literature Lesson in an Adaptive Educational Environment]	32
Германсон Галина Олегівна / Halyna HERMANSON Діджиталізація управлінських процесів закладу загальної середньої освіти [Digitization of Management Processes of a Secondary Education Institution]	34
Горішна Оксана Мирославівна / Oksana HORISHNA Принцип адаптивності у подоланні опору змінам у закладі загальної середньої освіти [The Principle of Adaptability in Overcoming Resistance to Changes in an Institution of General Secondary Education]	37
Груць Галина Михайлівна, Король Вікторія / Halyna GRUTS, Victoria COROL Використання аксіологічного підходу для управління організаційною поведінкою персоналу в адаптивному аспекті [Using an Axiological Approach to Manage the Organizational Behavior of Personnel in an Adaptive Aspect]	40
Дерека Катерина Олександрівна / Kateryna DEREKA Переваги використання сервісу Classkick при вивченні іноземної мови у фахових коледжах [Features Advantages of Using the Classkick Service When Learning a Foreign Language in Vocational Colleges]	43
Єльнікова Галина Василівна / Halyna YELNYKOVA Особливості підготовки дисертаційного дослідження в умовах невизначеності [Peculiarities of Preparing a Dissertation Research in Conditions of Uncertainty]	45
Жога Руслан Анатолійович / Ruslan ZHOGA Особливості адаптації майбутніх вчителів музичного мистецтва без початкового музичного досвіду в середовищі закладу вищої освіти [Peculiarities of Adaptation of future Music Teachers Without Initial Musical Experience in the Environment of a Higher Education Institution]	47

Заслоцька Наталія / Natalia ZASLOTSKA Педагогічні умови формування правової компетентності майбутніх агентів з організації туризму в закладах професійної освіти [Pedagogical Conditions for the Formation of Legal Competence of Future Tourism Agents in Professional Education Institutions]	49
Калаур Світлана Миколаївна, Туровська Ірина Олександрівна / Svitlana KALAUUR, Iryna TUROVSKAYA Інтеграція акмеологічного та адаптивного підходів в управлінні медичним коледжем [Integration of Acmeological and Adaptive Approaches in the Management of a Medical College] ...	51
Квятковська Анна Олегівна / Анна KVIATKOVSKA Аналіз факторів, які впливають на мотивацію студентів при змішаному навчанні [Analysis of Factors Affecting Students' Motivation in Blended Learning]	53
Клясен Наталія Леонідівна / Natalia KLYASEN Дослідження системи управління освітою та науково-методичного супроводу професійної діяльності підпрацівників в умовах децентралізації [Study of the Education Management System and Scientific and Methodological Support of the Professional Activity of Pedagogues in Conditions of Decentralization]	55
Коврига Олена Сергіївна / Olena KOVRYGA Використання міжнародного досвіду у здійсненні державної політики підтримки обдарованої молоді в Україні [The Use of International Experience in the Implementation of the State Policy of Supporting Gifted Youth in Ukraine]	58
Кондратенко Юлія Ігорівна / Yuliya KONDRATENKO Розвиток провідницьких якостей з погляду акмеологічного підходу [Development of Leadership Qualities From the Point of View of Acmeological Approach]	59
Кравченко Ганна Юріївна / Anna KRAVCHENKO Сучасні аспекти наукових змін: інноваційні ідеї у дисертаційних дослідженнях китайських аспірантів університету мистецтв і наук у Сичуані, ПР Китай [Contemporary Aspects of Scientific Change: Innovative Ideas in Dissertation Research of Chinese Postgraduate Students of Sichuan University of Arts and Sciences, PR China]	62
Кушнір Вікторія Владиславівна / Victoria KUSHNIR Адаптивні процеси в освіті очима класиків та сучасних дослідників [Adaptive Processes in Education Through the Eyes of Classics and Modern Researchers]	64
Лузан Людмила Олександрівна / Liudmyla LUZAN Основоположні засади підготовки та написання науково-методичної статті – пріоритетного виду підвищення кваліфікації педагога [Fundamental Principles of Preparing and Writing a Scientific-Methodical Article – a Priority Type of Teacher Qualification Improvement]	67
Лучанінова Ольга Петрівна / Olha LUCHANINOVA Психолого-педагогічні основи підготовки дисертаційного дослідження в умовах воєнного стану [Psychological-Pedagogical Foundations of Dissertation Research Preparation Under Martial Law]	72
Муринович Наталія / Nataliya MURINOVYCH Формування дидактичної компетентності майбутніх інженерів-педагогів комп'ютерного профілю в контексті вимог роботодавців [Formation of Didactic Competence of Future Engineers-Pedagogues of the Computer Profile in the Context of Employers' Requirements]	75
Ростока Марина Львівна / Marina ROSTOKA Науково-аналітичні огляди як адаптивна методика систематизації й узагальнення дослідницької інформації [Scientific and Analytical Reviews as an Adaptive Method of Systematization and Generalization of Research Information]	77
Рябова Зоя Вікторівна / Zoia RYABOVA Результати наукового дослідження: зміст та презентація [Results of Scientific Research: Content and Presentation]	80

Салагуб Людмила Іванівна / Lyudmila SALAGUB Переформування та адаптація історичного контенту: аспект вивчення політичної культури гетьманщини XVIII ст. у контексті реалій сьогодення [Reshaping and Adaptation of Historical Content: an Aspect of the Study of the Political Culture of the Hetmanate of the 18 th Century. in the Context of Today's Realities]	82
Черевичний Геннадій Семенович / Gennadii CHEREVYCHNYI Актуалізація проблеми формування національної ідентичності майбутніх учителів історії в університетах України з імплементацією досвіду Республіки Польща [Updating the Process of Forming the National Identity of Future History Teachers in Ukrainian Universities with the Implementation of the Experience of the Republic of Poland]	85
Чуприна Олександр Анатолійович, Назаренко Василь Павлович / Oleksandr CHUPRYNA, Vasyl NAZARENKO Адаптація освітнього простору ліцею через створення цифрового закладу на платформі HUMAN-школа [Adaptation of the Educational Space of the Lyceum Through Creation of a Digital Institution on the Human School Platform]	87
Шевченко Олександр Сергійович/ Alexander SHEVCHENKO Дидактична адаптація медичної інформації для викладання валеологічних дисциплін студентам немедичного профілю [Didactic Adaptation of Medical Information for Teaching Valeological Disciplines for Non-Medical Students] (англ.)	91
АВТОРИ ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ / Authors of Theses of Reports	92

Дидактична адаптація медичної інформації для викладання валеологічних дисциплін студентам немедичного профілю

Шевченко Олександр Сергійович

Didactic adaptation of Medical Information for Teaching Valeological Disciplines for Non-Medical Students

Alexander SHEVCHENKO

al.shevchenko1976@gmail.com

The state policy of health saving in Ukraine takes into account the prevention of socially significant diseases in the educational environment. The tool of such work is the teaching of valeological disciplines (Health Pedagogy, Basics of medical knowledge, Valeology, Basics of life safety), the mechanism – is the formation of valeological competence, the success criterion – is the achievement of the level of competence formation according to the qualimetric model [1; 2].

Educational materials of valeological disciplines are based on simplified medical information on anatomy, physiology, pathological anatomy, pathological physiology, therapy, hygiene, and other disciplines of the curriculum for medical students. Valeological disciplines for non-medical students are not often taught by physicians. Even less often, they are taught by physicians with a pedagogical education. Textbooks on valeological disciplines often contain dubious accents, and sometimes factual errors in medical matters, because they are compiled without the participation of physicians.

The solution to the problem is didactic adaptation of medical information using methods of **aggregation, scaling, balancing** and **expert evaluations**. Adaptation involves the participation of experts with medical education, pedagogical education, experience in medical and pedagogical activities.

References:

1. Shevchenko AS, Shtefan LV. Formation of valeological competence in non-medical students. Engineering and Educational Technologies. 2021;9(4):8-23. DOI: 10.30929/2307-9770.2021.09.04.01.
2. Shevchenko A. Qualimetric criteria for formation of valeological competence in the adaptive education system. Adaptive management: theory and practice. "Pedagogy" series. 2022;13(25):18p. DOI: 10.33296/2707-0255-13(25)-06.

АВТОРИ ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ Authors of Theses of Reports

1. Акімова Олена Михайлівна / Olena AKIMOVA
2. Беляєв Сергій Борисович / Serhii BIELIAIEV
3. Боднар Оксана Степанівна / Oksana BODNAR
4. Бондаренко Тетяна Сергіївна / Tetiana BONDARENKO
5. Василенко Галина Дмитрівна / Halyna VASYLENKO
6. Гавлітіна Тетяна Миколаївна / Tetyana GAVLITINA
7. Гапон Леся Олексіївна / Lesia HAPON
8. Германсон Галина Олегівна / Halyna HERMANSON
9. Горішна Оксана Мирославівна / Oksana HORISHNA
10. Груць Галина Михайлівна / Halyna GRUTS
11. Дерєка Катерина Олександрівна / Kateryna DEREKA
12. Єльнікова Галина Василівна / Halyna YELNYKOVA
13. Жога Руслан Анатолійович / Ruslan ZHOGA
14. Заслоцька Наталія / Natalia ZASLOTSKA
15. Калаур Світлана Миколаївна / Svitlana KALAUUR
16. Квятковська Анна Олегівна / Anna KVIATKOVSKA
17. Клясен Наталія Леонідівна / Natalia KLYASEN
18. Коврига Олена Сергіївна / Olena KOVRYGA
19. Король Вікторія / Victoria COROL
20. Кондратенко Юлія Ігорівна / Yuliya KONDRATENKO
21. Кравченко Ганна Юріївна / Anna KRAVCHENKO
22. Кушнір Вікторія Владиславівна / Victoria KUSHNIR
23. Лузан Людмила Олександрівна / Liudmyla LUZAN
24. Лучанінова Ольга Петрівна / Olha LUCHANINOVA
25. Муринович Наталія / Nataliya MURINOVYCH
26. Назаренко Василь Павлович / VasyI NAZARENKO
27. Ростокa Марина Львівна / Marina ROSTOKA
28. Рябова Зоя Вікторівна / ZoYa RYABOVA
29. Салагуб Людмила Іванівна / Lyudmila SALAGUB
30. Туровська Ірина Олександрівна / Iryna TUROVSKAYA
31. Черевичний Геннадій Семенович / Gennadii Cherevychnyi
32. Чуприна Олександр Анатолійович / Oleksandr CHUPRYNA
33. Шевченко Олександр Сергійович / Alexander SHEVCHENKO

Shevchenko A. Didactic adaptation of medical information for teaching valeological disciplines for non-medical students. Collection of materials (abstracts) of the 3rd International Scientific Summer Online School "Adaptive Processes in Education" (05-06 Jul 2022, Kyiv-Kharkiv, Ukraine). 2022;2(5):91.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.7349144>